

Bildande av naturreservatet Nävelsjön i Vetlanda kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Nävelsjön, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2).

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald knuten till en starrad
- bevara och utveckla områdets betydelse som rastlokal för våtmarksfåglar

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Nävelsjön
Beslut om Natura 2000	nej
Kommun	Vetlanda
Socken	Nävelsjö
Lägesbeskrivning	strax nordöst om Nävelsjö kyrka
Fastigheter	Rågsjö 4:1
Fastighetsägarkategori	staten (Naturvårdsverket)
Gräns	Enligt karta, bilaga 1.

Areal 24,9 ha

Förvaltare Länsstyrelsen i Jönköpings län

Beskrivning av området

Naturreseptatet utgör en del av den sänkta Nävelsjön. Sjön är av betydelse för rastande fåglar, framförallt under vårflyttningen när sjön översvämmas. Bland rastande arter märks sångsvan och simänder som kricka, gräsand och snatterand. Området utgörs av före detta sjöbotten som använts för slåtter och bete. På grund av att hävden upphört i stora delar av sjön så håller området på att växa igen med viden. För den del som ingår i reseptatet, samt för ytterligare en del söder om reseptatet, pågår fortfarande hävd i form av slåtter. Emån rinner i en kanal i mitten av den forna sjön och utgör reseptatets västra gräns.

Reseptatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Inom reseptatet är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning
2. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn
3. anordna upplag av något slag
4. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning
5. dika eller dikesrensa
6. bedriva täkt av något slag
7. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen
8. plantera in för området främmande arter
9. plantera skog, bedriva energiskogsodling eller julgransodling
10. framföra motordrivet fordon, undantag gäller för jordbrukets behov
11. jaga fågel

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reseptatet
2. uppsättning och underhåll av minst en informationstavla vid parkeringen och/eller fågeltornet
3. underhåll av fågeltorn
4. utförande av naturvårdsinriktade åtgärder för att uppnå syfte och bevarandemål med reseptatet, bland annat slåtter och/eller bete samt röjning av igenväxningsvegetation
5. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

Föreskrifterna ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2).

Föreskrifterna A4, A5 och A10 utgör inte hinder för rensning av Emån enligt gällande vattendom.

Från föreskrifterna undantas även åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/kan gälla för området.

Bakgrund

Under 1980-talet påbörjades diskussionen om Nävelsjöns naturvärden och deras långsiktiga bevarande. Naturvårdsverket förvärvade fastigheten Rågsjö 4:1 från Lantbruksnämnden 1988.

Samråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Vetlanda kommun.

Länsstyrelsen skickade den 14 januari 2008 förslag till beslut och skötselplan på remiss till Vetlanda kommun, Skogsstyrelsen, Vetlanda Ornitologiska förening, den lokala naturskyddsföreningen samt några av grannarna. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttrande. Yttranden har inkommit från Vetlanda kommun och Skogsstyrelsen och ingen har något att erinra mot att naturreservatet bildas.

Motivering

Bestämmelser

Enligt 7 kap. 4 § MB (1998:808) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges bland annat om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av

särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller
3. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att Länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Bedömning

Nävelsjön har tidigt uppmärksammats som en betydande rastlokal för många fågelarter däribland sångsvan. Hela 192 arter har noterats i Nävelsjön däribland flera rödlistade arter. Emån inklusive Nävelsjön är av riksintresse för naturvården (NF 63) bland annat för sitt artrika växt- och djurliv. Nävelsjön ingår i länets naturvårdsprogram (nr 85-42).

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga naturvärden motiverar ett skydd för att säkerställa den långsiktiga skötseln av starrmaden. Området ska därför skyddas som naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB

avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

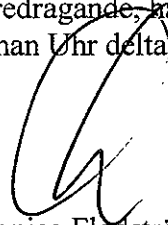
Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, samt i SmT-gruppen.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Monica Flodström beslutat och naturvårdshandläggare Helena Uhlén varit föredragande, har även länsjurist Ulrika Källberg och naturvårdsdirektör Johan Uhr deltagit.

Monica Flodström

Helena Uhlén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

[illegible]

 Reservatsgräns Nävelsjön

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

